

N:o 14.

Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS.
Expedition: Klara V. Kyrkog. 19.

Stockholm den 15 September 1885.

Pris: Helt år 6 kr. Halft år 4 kr.
Lösnt 30 öre. Annonspis 20 öre petitråd. Årg. 5.

Theodor Björksten.

Medan svenska sängerskor — en Jenny Lind, en Kristina Nilsson — skapat sig ett konstnärligt verldsrykte och på senaste tid en och annan »svensk näktergal» gjort sig ett namn i utlandet, har den manliga svenska sängen gjort sig föga bemärkt inom den stora konstverlden. Vi tala här endast om solo-sängen, om sängkonstnärer. I fråga om ensemblesäng veta vi ju hvilken triumf våra upsalasängare firade i Paris likasom, i fråga om våra sängerskor, den första svenska damkvartettens stora framgångar i både gamla och nya verlden äro i friskt minne. Till utomlands kända svenska sängare kunna vi nämligen ej räknat hvarken Conrad Behrens eller Leonard Labatt, ty båda äro af tysk extraktion, om än den senare är född i Stockholm och båda här gjort sina sängstudier. Lika litet kunna Arnoldson och Ödmann, ehuru de med bifall sjungit i utlandet, räknas till svenska sängare, som gjort sig mera bemärkta inom den utländska musikverlden. Konsertsängaren Henrik Westberg, som slagit sig ned i Tyskland, och Joh. Elmblad ha väl varit de enda sådana som blifvit mera kända. Nu hafva vi emellertid i Theodor Björksten, hvilkens bild

vi här meddela och som vi snart få tillfälle att höra på Kristina Nilsson-konserterna i denna månad, fått en sådan representant för det svenska namnet, hvars konstnärstrykte vuxit upp och mognat i den musikaliska verldsstaden vid Seinen och i förening med vår frejdade landsmaninnas, Kristina Nilssons, lyst äfven på andra sidan Atlanten.

Ganska karakteristiskt och vittnande om de sympatier vår berömda landsmaninna hyser för sitt hemland och sina landsmän är det sätt, på hvilket hon kom att göra bekantskap med den unge sängaren.

Parisertidningen Le Figaro hade för en fyra år sedan uti en artikel, hvori den italienske sängaren Motta omnämndes, äfven talat om en svensk tenorsängare Mr Björksten, som väckt mycken uppmärksamhet i högt stående Pariserkretsar. Denna artikel föll Kristina Nilsson i ögonen under hennes då varande uppehåll i London. Vid sin ankomst till Paris vände hon sig genast till svenska legationen och frågade efter den svenske sängaren, samt erhöi då den underrättelsen, att han i dagarne lemnat Paris. Säkert erhöi hon då också närmare underrättelser om honom och i hvilka fina societéter i Paris hennes landsman vunnit tillträde genom den svenska ministerns faderliga omsorg och rekommendation. Inträffade så det svenska kronprinsparets förnämning och högtidligheterna med anledning deraf i Stockholm, dit Kristina Nilsson begaf sig för att med sin talang »gifva sin bröllopsgåfva», såsom hon sade, åt det unga fursteparet. På Grand hotel, der hon bodde, förfrågade hon sig nu om

Theodor Björksten.

sångaren och fick höra att han befann sig i Stockholm och bodde på slottet hos sin fader.

Den unge Björkstén hade just i tankarna att våga sig på ett besök hos divan, då han från henne erhöill en biljett med vänlig inbjudning till ett sådant besök innan hon lemnade Stockholm. Han var ej sen att efterkomma hennes önskan och blef på det älskvärdaste sätt emottagen. Med fin takt satte hon ej ens i fråga att höra honom sjunga, utan sade endast vid hans afskedstagande, att hon hoppades någon gång få sjunga tillsammans med honom. Detta inträffade också helt snart. Då Kristina Nilsson skulle sjunga på förmåningssoiréen å slottet, framställde hon nämligen till konung Oscar en önskan att till omvexling i programmet få sjunga ett par duetter. Då den kunglige värdin frågade med hvem hon ville sjunga dem, svarade hon: »Han är ej långt borta. Han bor under samma tak, som Ers Majestät, det är unge Björkstén, slottsfogdens son.» Och hennes önskan bifölls.

Detta var början till den bekantskap, som föranledde Th. Björksténs deltagande i Kristina Nilssons amerikanska konsert-tournée och nu senast i den skandinaviska.

Theodor Björkstén är född i Stockholm d. 23 Maj 1858, och är son af slottsfogden, kapten Richard Björkstén och Pauline Trotzig, dotter till aflidne tullförvaltare Trotzig i Karlskrona, der fadern förut varit bosatt. Oaktadt sonens ständigt uttalade önskan att få egna sig åt musiken, ville fadern ej tillåta detta, väl vetande hur törnbeströdd och osäker artistens bana är och ej anande att några utmärktare musikaliska egenskaper förefunnos hos sonen. Han skulle åtminstone först genomgå gymnasium och taga sin studentexamen. Ynglingen tänkte emellertid ej på annat än att bli sångare. För att få lugn för sig och honom vände sig fadern då till sin vän Ivar Hallström med begäran att denne, som väl sonen borde gilla som auktoritet, skulle höra honom och taga honom ur hans sångfantasier. Fader och son infunno sig hos Hallström, och pröfningen skedde, dock med helt annat resultat än fadern väntat; Hallström fann rösten ovanligt lofvande och rådde till att söka vidare bekräftelse derpå hos den gamle bepröfvade hofsångaren Berg. Denne gaf utslaget. Här fanns en röst att göra något af, och nu började sånglektionerna hos gamle Berg; skolstudierna afbrötos därför icke. Detta måste dock slutligen ske för att icke leda till öfveranstängning, och så hade den unge gymnasisten fått sin vilja fram och slog nu in med allvar och flit på konstnärens bana.

Offentligen lät han första gången höra sig, då han gaf en konsert i Vetenskaps-Akademiens hörsal d. 23 Jan. 1880 inför konungen och prinsarne samt en publik ur hufvudstadens högre kretsar. Posttidningen yttrade sig då om honom: »Timbren i Hr Björksténs röst är den äkta tenorens, mjuk och varm; det är något ungdomligt svärmiskt i den, som gör det bästa intryck. Härtill kommer, att Hr

Björkstén sjunger klockrent, med känsla och uttryck, utan ansträngning.» Ungefär samma omdöme uttalade Aftonbladet. Efter denna debut gjorde han en konsertresa till Göteborg, der hans konstälskande vän, grossh. Otto Lindström förberedde en konsert, som gafs för fullt hus och med stort bifall. Efter att ha konserterat i några andra svenska städer fick han nu begifva sig till verldsstaden Paris och blef framför en mängd medsökande antagen som elev vid konservatoriet derstädes. Emellertid fann han sig ej nöjd med lärometoden der, utan begaf sig, försedd med rekommendationer till Verdi och Boïto, ned åt sångens land: Italien. Boïto lät honom sjunga för sig på La Scala-teaterns scen och sade honom, att Italien nu mera ej kunde gifva honom den lärare han behöfde för utbildande af en sådan röst, som hans. Han visste blott en lärare att rekommendera, en sin landsman i Paris, Delle Sedie, till honom borde han vända sig. Denne var emellertid då ej att vänta till Paris förr än emot hösten och Björkstén reste därför till hemlandet. Här fortsatte han sina studier för hofsångare Berg, gaf en konsert i Dec. 1881 och återvände till Paris i första dagarne af påföljande året. Han började nu sina studier för Delle Sedie, hvilka leddes med den framgång, att han kunde antaga Kristina Nilssons anbud att följa med henne på konsertresan till Amerika, der han under 6 månader sjöng tillsammans med henne och öfver allt gjorde stor lycka. Efter återkomsten från Amerika fortsatte och afslutade han sina studier för Delle Sedie och har under sista vintern varit det fashionabla Paris' gunstling, eftersökt i de förnämsta literära och musikaliska kretsar. Då Gounod fick höra honom sjunga, omfamnade han honom och kallade honom för »den nye Mario». Padeloup engagerade honom för Monaco-konserterna tillsammans med Faure och Capoul. Under vistelsen här besökte han flere gånger Kristina Nilsson i det närbelägna Cannes, och hon gjorde sedan ett besök i Italien och Monaco. Å den stora Trocaderskonserten detta år, vid hvilken Kristina Nilsson biträdde, sjöng äfven Hr Björkstén en aria ur Trollflöjten och en duett med den bekante barytonisten Bouhy samt skördade stort bifall. Han stod i begrepp att anträda en längre konsertresa i Skandinavien och Finland under Alexander Bulls ledning, med hvilken han redan uppgjort kontrakt, då han mottog ett lysande anbud af Strakosch att åtfölja Kristina Nilsson på hennes nordiska tur. Hans vän Bull löste honom beredvilligt från kontraktet med honom mot det att han sedan i oktober följer Bull på konserttur i Finland.

Vi önska nu vår landsman välkommen till Stockholm efter 4 års frånvaro och fagna oss åt att snart få njuta af en talang, som förr ingaf oss så stora förhoppningar och nu, fullt utvecklad, väckt så ovanlig uppmärksamhet inom den högre konstverlden. H.

Operetten.

En otidsenlig betraktelse af *Er. Stahl*.

»Filistéerna öfver dig Simson!» skrek den trolösa Delila, sedan hon stubbat hufvudet på sin förälskade rese — »filistéerna öfver dig!» Och ganska riktigt, när de lurande filistéerna instörtade för att bemäktiga sig sin herkuliske fiende, då var jätten så svag som ett barn; hans herrliga kraft var med de präktiga lockarna i Delilas sköte försvunnen. Stackars Simson! Detta var det bittra slutet på den ljufva kärleksduetten, som du så tanklös gnolade med uti, förgäta din himmelska mission i armarne på den sköna hexan. Så har det ena efter det andra gått hin i våld: medvetandet om din kallelse, och din värdighet först och främst, så dina lockar, din kraft, din frihet, dina ögons ljus och slutligen ditt lif. Att med det senare också några hundra filistéer gingo förlorade var dock en mycket obetydlig och föga gagnande hämd. Ty filistéernas säd blef derefter ännu rikligare och har uppgått millionfaldig, och filistéernas hop har utbredt sig, och den har blifvit stor såsom hafsens sand . . . stackars den dumme jätten!

Men icke blott filistéerna äro eviga. Äfven den sköna, trolösa amusanta, lättfärdiga och lockande klipperskan Delila är det. I tusen vexlande uppenbarelser och förklädnader fortlefver hon ännu i dag, och de jättar, som råka i hennes nät, måste lemna qvar sina lockar, såsom fordom den dåraktige Simson. Om de äfven, tack vare vår humanare civilisation, vanligen komma ifrån saken med lifvet, så är icke dess mindre deras hufvud utan och innan sköfladt och deras värderika jättekal illa komprometteradt.

Delilas själ verkar i tusentals gestalter. Ju mångfaldigare formerna för vårt offentliga lif hafva blifvit, med desto större mångfald och virtuositet har hon vetat att sätta sina förkroppsligade uppenbarelser i scen. Öfver allt, der våra yngre och äldre resar efter dagens arbete söka vederqvickelse och tidsfördrif, lurar förförerskan på sina offer. Stora områden af den glada konsten har hon förvandlat till sitt jagtrevier. Skådebanan har hon gjort sig underdånig. Den kyska sånggudinnan har hon bestuckit, så att hon borgat för hennes eget anseende och trollmakt. Hon har trängt undan den gamla hederliga komiska operan och såsom — operett satt sig på hennes plats, såsom »vår tids nyaste och mest omtyckta konstform», har man sagt.

Från solens uppgång till hennes nedgång, från hyperboreernas till moreernas land, utsträcker sig operettens segerdans, ryckande med sig hela det manliga släktet. Hon kom från Paris, retande, djerft uppskörtad, såsom den jovialaste och mest lysande representanten för den af alla folk apmessigt firade fransyska snillrikheten och geniala sottisen. Åt alla verdens väderstreck stod henne vägen öppen, ja, de främmande folken föllo på sina knän och bådo henne komma till sig, de bygde

hennes äreportar och strödde millioner på hennes väg . . . ack, om det då hade funnits en framsynt och beslutsam jätte, som genast vid hennes första framträdande hade strypt henne i skuggan af suflörshufven!

Förgäfvos ropar den unge Emil Zola till sina mäktigare kolleger, hvilka med oefterhärmlig värdighet i egenskap af konstnare svänga gisslet i pressens spalter: »Slän ihjäl operetten, stegla henne, slit henne i fyra delar, hon är en ennemie publique, hon är ett bête malfaisante!»

Sliddersladder, tänkte de idealistiska hedersmännen, det der tinget är inte så dåligt som den der gallsjuka naturalisten utmålar det; för närvarande amuserar det oss sjelfva, och om det drifver skämtet för långt, kunna vi ju alltid på lämpligt sätt inskrida utan att synas hafva gjort en concession åt de smaklösa brutaliteterna hos en Zola, Flaubert et comp. Och dervid fnissade de hederlige pariserkonstnarena och hvisslade ett Offenbachsmotiv ur »Sköna Helenas».

Endast en, den som egde största skulden i detta tygellösa operettväldes tillkomst hade af pur familjekärlek genast från början vågat utfärda ett verdicht, som på den mest förblindade bort öppna ögonen för den sociala faran af den nya Delilakonsten: mästern Offenbach förbjöd på det strängaste sin fru och sina barn att någonsin besöka en operett-teater. I de sedesamma germaniska länderna, der man så gerna vill hålla på sin blygsamhet och dygd, fanns det nog många ärbära familjefäder, som med barn och blomma vallfärdade till den falska sånggudinnans tempel och fröjdade sig åt de franska slipprigheterna och dumma witzten. Vår kosmopolitiska bildning skulle ju komma förskräckligt till korta, om vi icke öfvade och vederqvickte vårt mångsidiga sinne med all möjlig främmande strunt. Alltså gick det ej an att göra front mot pariseroperetten och konspirera mot en konstriktnings, hvars förderfliga inflytelse icke lät sig i förväg räknas ut på våra fem fingrar. Det kunde ängsligt folk med inskränkt smak göra, men vi äro starka och universela! Vi äro resar med blonda urskogar på våra hjessor! Hit då, Delila, tokiga flicka från utlandet, vi riskera gerna ett par lockar för att få göra din närmare bekantskap . . . lättsinnigt folk, som vi äro.

Till en början var operetten ganska blygsam och till och med känslfull i sitt uppträdande. Innan hon afslöjade sin rätta gestalt och oblyga art framstälde hon sig som en munter vaudeville med något själfsväldiga men tillräckligt anständiga kupletter. Hon tog ringa kostnader i anspråk och ringa utrymme för sitt framträdande på teatern; hon ville knappast tillmätta sig större vikt, än man brukade fästa vid en liten komisk opera. Att den allvarliga konstkritiken knappast skänkt henne någon uppmärksamhet passade förträffligt till hennes kram.

Men sedan hon var viss om fördragssamhet i den teatraliska trollverldens rike,

lemnade hon fria tyglar åt sina pretentioner. I musikern Offenbach och librettisterna Meilhac och Halévy hade hon funnit predestinerade verkställare af sina vidtstväfande planer. Nu kunde den operettiska hexsabbaten gå af stapeln. Intet diableri var förryckt nog, intet skämt nog skamlöst, ingen galenskap nog grotesk; allt dugde till medel för ändamålet, allt kunde gå an. La folie à outrance var lösen. Och komponisten, librettisten, teaterdirektören, publiken, hela Paris var ett hjärta och en själ i att tillförsäkra operetten herraväldet och bereda henne en kolossal apotheos i »Orphée aux enfers» med uppbjudande af de stora och små himlaljusen, under- och öfverjorden, Hades och Olympen, och att låta hela menskligheten, som verldsutställningen 1867 under det gloriösa Napoleonväldets egid lockade till Paris, inbjudas till gäst — och betala omkostnaderna.

Och så skedde det. All världens pikanta lättfärdigheter stämde möte vid den Offenbachska operetten. Det blef en universel cancan utan like: sångerskor med en röst, som knappast en kråka kunnat afundats dem, gjorde sig på en enda qväll berömda och deras mimiska pojkaktigheter uppvägdades med guld. Med ett ord: operettens triumf var fullständig, fenomenal.

Sedan dess har operetten måst beqväma sig till vissa omgestaltningar, men det gamla lättfärdiga blodet rinner ännu i hennes ädror. Offenbach är död. Men från den bäcken har flöden af andra och tredje ordningen utströmmat, som gjort anspråk på källflodens rang. Och de ha trängt sig fram med fabelaktig lycka.

Optimister, som tro sig ega spådomsgåfva, profetera en snart förestående ände på operetten. Falska profeter! Operetten regerar galnare än någonsin. Hon har ingått förening med feeriet, med dekorationsstycket, utvecklar i kostymer och dekorationer en sinnesbedöfvande lyx, bländar ögonen med raffinerad färg- och belysningskraft och fånglar öronen med sinnesretande klangeffekter. Och så denna exposition af kroppsformer i förening med de galnaste bocksprång och frivolaste rörelser!

Strauss, Millöcker, Suppé o. a. hafva äran och millionförmöjelsen af att ha bragt valsoperetten till en popularitetshöjd, som ingen annan dramatisk konst haft att fröjda sig åt.

Hvad kan man då ha att hoppas, om operetten sälunda allt mera inkräktar scenen? Endast detta: att genom öfverdriften i dyrbar utrustning hela operettaffären snart nog går öfver ända, hvartill de nådiga gudarne snart måtte oss förhjelpa!

Artighet mot artighet. »Jag får lof att säga dig, Mathilda, att så ofta jag får höra Schuberts »Ständchen», så springer jag genast på dörren!» — »Säg bara inte det åt din man, för då hvisslar han den dagen igenom!»

Minnen af Beethoven och Schumann i Bonn.

I sin berättelse om detta års musikfest i Bonn skrifer Ed. Hanslick i »Neue Fr. Presse» om två för hvarje musikvän heliga ställen, Beethovens födelsehus och Schumanns graf, följande:

»Med två stora tondiktare, hvilkas musikverk i rik mån representerades vid musikfesten, är staden Bonn genom särskilda band förenad. Här blef Beethoven född, här ligger Schumann begravnen. Min första vandring tidigt på morgonen var en vallfart till Schumanns graf, hvilas musik redan från ungdomen var mig den mest värderade, och hvilas person med dess djupt välvilliga natur jag sedan lärde känna. Under musikfesten i Düsseldorf 1855 hörde Schumann ännu till de lefvandes antal, men ej mer till dem, som togo del i lifvet omkring sig. Då närmade sig redan hans sista dagar, dem han tillbragte i Endenich nära Bonn uti en privat sjukvårdsanstalt. Efter honom och hans tillstånd var då första frågan af alla som tillströmmat dit från hela Tyskland. Underrättelserna läto hopplösa, men utmålade ingalunda någon hemsk bild af hans tillstånd. Fjerran från de vilda formerna af vansinne yttrade sig Schumanns sinnessjukdom snarare i en djup nervförlappning, orolig tankeflykt och minneslöshet. Intet besök kunde han emottaga, men han skref flitigt bref till sin fru och äfven till Brahms, i hvilka bref på ett rörande sätt blandade sig kära hägkomster och en sällsam glömska under hastiga öfvergångar från redighet till oredighet. D. 1 Maj 1880 (samtidigt med Beethovenmonumentet i Wien) aftäcktes minnesvården öfver Schumann på kyrkogården i Bonn. En marmorobelisk, öfverst med en väl träffad medaljongbild af Schumann, derunder två små genier med notblad i händerna och slutligen nederst i helfigur, uppblickande till Schumanns bild, tonkonstens gudinna med anletsdrag, som tydligen återgifva Clara Schumanns; sådan är denna gravvård, som står der omgifven af rosor, hvarmed för öfrigt hela kyrkogården är uppfylld.

På hemvägen från Schumanns graf stod jag innan kort framför ett oansenligt hus vid Rheingatan med den stolta inskriften: »Beethovens födelsehus». Med klappande hjerta beträdde jag det fuktiga farstugolfvet, upplättrade på en lifsfarlig, smal och mörk trätrappa och lät mig af husets egare eller hyresvärd ledas till ett vanvårdadt rum, hvars mycket skadade väggar och lilla fönster af buteljglas för-rådde en ansenlig ålder. »I denna kammar är Beethoven född», sade min föregångare med en säkerhet, som om han sjelf bevittnat detsamma. Vid alla pietetheliga ställen är jag mycket godtrogen, till och med öfvertrogen, när jag känner mig lycklig deraf, och hyser inte en gång misstro till spatserkäppar eller snusdosor, dem man visar mig såsom älsklingsföremål, hvilka tillhört en stor man i lifstiden. Så betraktade jag nu med blottadt hufvud

och rördt hjerta detta heliga, högst tarfliga rum, der Beethoven utstött sina första skri. Med lifsfara trefvade jag mig åter ned för den beckmörka hönstrappan och ut i det fria, men blef ej litet öfverraskad när jag straxt derefter på ett hus vid Bonngatan återigen läste inskriften: »Här föddes Ludvig van Beethoven.» Förargligt! Jag hade under min första rörelse ej erinrat mig den strid, som förr egt rum mellan två hus i Bonn om äran att ha varit Beethovens födelsehus, ännu mindre kom jag ihåg namnen på de båda fiendtliga gatorna. Alltså hade jag nu med klappande hjerta klättrat upp för den bräckliga trappan vid Rheingatan och i mitt inre fallit på knä framför platsen der Beethoven föddes, allt för att blifva gäckad i mina heligaste känslor! På afstånd tog sig detta komiskt ut. Men på ort och ställe, när man tar saken allvarligt, är en sådan der kall dusch öfver ens till hög grad uppvärmda känslor, rätt pinsam. I England kunde den som fått en sådan dusch kanhända stämma vederbörande »for hurted feelings». Sannerligen borde icke magistraten i Bonn konfiskera endera af de begge husens minnestafflor — det går verkligen ej an med Beethovens båda motstridande födelse-ställen som med Nathan den vises tre ringar. För öfrigt behöfver man ej tvifla om det rätta huset. Enligt Thayers forskningar, hvaraf jag uppslog första bandet straxt efter min misslyckade vandring, står det för alla tider fast, att Beethoven är född i huset »N:o 515 Bonngasse» och att han redan var 5 eller 6 år gammal, då hans familj flyttade öfver till Fischer'ska huset vid Rheingatan. Alltså bort med minnestafflan på detta hus, och må aldrig mera någon Beethovendyrkare riskera sin pietetfulla hals i den för mig oförgätliga vin-deltrappan!»

Richard Wagner fick en dag lust att beskåda Hans Sachs' minnesvård i Nürnberg. Han reste genast dit, men hans belåtenhet minskades när han fick se minnesvården upprest helt nära intill synagogan. Som vanligt lät han den förste bäste som kom i hans väg känna af sin förargelse, och denne råkade vara direktören för militärkapellet, som spelade offentligt samma eftermiddag. Knappt bemärkte denne Wagners närvaro förr än han utrustade sitt program med stycken ur hans operor och tänkte följande morgonen personligen uppvakta mästaren och inhösta belöningen. Men han gjorde en misräkning. Vid besöket hos Wagner utför denne helt barskt: »Herre, kan ni då inte spela annat än den eviga marschen ur »Tannhäuser» och brudkören ur »Lohengrin». Har jag då ej komponerat någonting annat? Jemt och samt dessa uttröskade stycken!» — Skada att ej kapellmästaren spelade »Sången till aftonstjernen», så att Wagner kunnat få sätta den också i sin litania. — Kapellmästaren gjorde sitt besök så kort som möjligt.

Om violinens strängar.

Violinens fyra strängar stämda i qvinter: g, d, a, e, kallar man bas, tenor, alt och qvint. Benämningen qvint på den finaste strängen har bibehållits sedan de tider, då nutidens violin liknande instrument hade fem strängar. De äro alla, åtminstone i regel, tarmsträngar. Man har dock — i Versailles — gjort försök att förfärdiga violinqvinter af silke, hvilka visat sig vara ganska hållbara och välklingande. Inom Tyskland ha de dock vunnit föga användning. Detsamma gäller om de på senare tider i handeln förekommande stålsträngarne. En intressant nyhet förekom på Pariser-utställningen 1867, nemligen strängar af människohår, hvilka äfvenså voro afsedda för violinen. Erfarenheten har visat, att dessa strängar visserligen gifva en klangfull ton, men deremot äro för sköra, för att komma till praktisk användning. De bestå nemligen af flera sammantvinnade hår och äro, för att få en jemn yta, öfverdragna med ett slags fernissa, som dock vid spelningen ganska snart afslites, faller af och gör strängen oduglig.

Då violinens samtliga strängar äro lika långa — om man blott afser stycket mellan stallet och lilla sadeln — och då man, för att icke skada instrumentets hållbarhet, spänner dem ungefär lika hårdt, så gör man dem så mycket gröfre, ju lägre den ton är, hvari de skola stämmas. Till en del uppnår man större djup äfven genom att öfverspinna strängen med metalltråd. En sådan öfverspunn sträng är g-strängen, den lägsta, på violinen.

Af stor vikt hos hvarje violin är strängarnes rätta tjocklek, såväl deras absoluta tjocklek som förhållandet mellan strängarne på ett och samma instrument. I förra fallet är det att märka, att för tjocka strängar gifva en eljes god violin en rå och sträf ton, för svaga göra tonen tunn. Huru tjocka strängar man bör taga till en violin, en altviol, o. s. v., derom kan man ej uppställa helt och hållet allmängiltiga regler, utan måste snarare det för hvarje violin lämpligaste slaget genom upprepade profförsök uppletas.

Då en verklig mätning af en strängs genomsnitt skulle blifva ett för mödosamt arbete för violinfabrikanten eller den utöfvande musikern, så betjenar man sig vid valet af strängar af ett enkelt instrument, hvilket i viss mån kan ersätta denna mätning. Detta är cordonmetern eller strängmätaren. Då man vill få reda på de för en violin bäst passande strängarne och iaskjuter dem i cordonmetern, så långt detta låter sig göra, så behöfver man blott lägga märke till, till hvilket streck på skalan hvarje sträng kunnat iaskjutas för att sedan veta, hvilka strängar man bör välja.

Af stor vikt är, att strängarne till hela sin längd äro fullkomligt jemntjocka. Mekanikern König i Paris har efter Plasiarts uppfinning konstruerat en apparat, kallad phonoskop, medelst hvilken man

ganska lätt och noggrant kan pröfva denna strängarnes egenskap.

Denna apparat kan på det hela taget ersättas af hvilket bräde som helst af en viss längd, på hvilket man medelst en flyttbar tvärlå (ett stall) kan afskilja ett stycke af en längre spänd sträng till den längd man behöfver för violinen. Detta afsöndrade stycke delar man genom ett precis på midten stäldt stall i två fullkomligt lika stora hälfter, hvilka man nu samtidigt låter vibrera. Äro de toner de angifva fullkomligt i en klang, så kan man vara säker, att det afprovade stycket är fullkomligt likformigt och rent; hör man deremot icke någon enklång, så afdelar man med det rörliga stallet ett nytt stycke af samma längd och underkastar det ett liknande prof. På en längre sträng finner man i de flesta fall en god bit eller kan man, om alldeles likformiga stycken icke stå att finna, åtminstone utvälja den jämförelsevis bästa delen. Den som vet, hvilken förargelse och hvad bekymmer den olikformiga beskaffenheten af kortare strängstycken ofta bereda violinkonstnären, skall ej sky besväret med ett dylikt prof.

Materialet till violinsträngarne fås af färtarmar. För de finare tarmarne blir Ryssland allt mer och mer och isynnerhet Volga-trakterna hufvudkällan till fyllandet af andra länders behof af detta material. De af ryska tarmar förfärdigade strängarne äro utmärkta för sin hvita och klara färg och hafva en utmärkt klang, hvaremot de i fråga om hållbarhet öfverträffas af de engelska. Förr var det blott från Italien, som man kunde få goda strängar; emellertid är de italienska strängarnes företrädare framför alla andra numera icke så oomtvistadt som förr, och så väl tyskarne som fransmännen förfärdiga nu ganska goda tarmsträngar, hvilka äro fullt jemngoda med de italienska. I Frankrike har fabrikationen af tarmsträngar sedan flera år tillbaka befrämjats särskildt genom åtskilliga uppmuntringar och belöningar af Societé d'encouragement pour l'industrie nationale. Den första fabrik för tarmsträngar i Frankrike inrättades år 1835 i Grenelle af Nicolaus Savaresse, en infödd Neapolitanare, och ännu i dag är firman Savaresse en af de mest ansedda inom strängfabrikationen.

Savaresse har väsentligen förbättrat det gamla sättet att förfärdiga tarmsträngar. Enligt en berättelse af Duchesne (Bulletin de la société d'encouragement) är Savaresse's förfarande som följer.

Genast efter ankomsten till fabriken upphängas tarmarna på trästänger, hvilka äro lagda öfver 1 meter bred och 5 meter lång bassin af sten, genom hvilka föres en ström kallt vatten. Vid dennas mynning i bassinen finnes ett öshjul, hvilket från två kranar får kallt och varmt vatten, så att en blandning af 25° Cels. uppkommer. För att få denna ström har Savaresse uppsatt en kondenserings-ångmaskin, hvilken medelst två pumpar pressar upp ur en reservoir kallt och ur en annan varmt vatten 60° Cels. Sedan

tarmarne legat 12 till 15 timmar i kallt vatten, öppnar man kranarne och låter det ljumma vattnet inkomma. Genom öshjulets kringvridning uppkommer tillika den för vaskningen af tarmarne nödvändiga rörelsen. Det vid vaskningen förbrukade vattnet utrinne vid ena ändan på bassinen och ersättes ständigt af nytt.

Hafva på så sätt tarmarne vaskats fem timmar och dervid befriats från nästan all lukt, så tager man hvar stång för sig och överlemnar dem åt arbeterskorna, hvilka, sittande omkring en balja, bortrensa det inre eller slemhuden. Till venster om hvarje arbeterska finnes en lindrigt böjd träbänk; på denna utbreder hon tarmarne och skrapar hvarje tarm från den ena ändan till den andra med ett reffladt och något snedt afskuret rör. På så sätt bortskaffas slemhuden, som derefter faller öfver bänkkanten ned i baljan. Denna slemhud försäljes till landbefolkningen såsom gödningsämnen. Andra arbetare borttaga nu den yttre delen eller tarmhuden. Dessa membraner läggas i packar, blekas i svafvelkammare, torkas något, snos och glättas medelst särskilda borstar. I denna form säljas de till piskfabriker.

(Forts. följer).

Kungligt och konstnärligt ädelmod. Bland de skänker, hvilka Kristina Nilsson värderar mest, befinner sig ett dyrbart, med diamanter och rubiner besatt armband. Hur detta kommit i hennes ego upplyser följande episod. En dag blef hon ombedd att gifva konsert i en af nunnor underhållen fattigskola i London för att åt de små flickorna skulle beredas den oförgätliga njutningen att höra hennes stämma. Fru Nilsson biföll denna begäran, och en dag utsattes för konserten. Då instälde sig drottning Victorias kapellmästare med en ordrer för sångerskan att medverka vid en hofkonsert i Buckinghampalatset. Men i stället för att svika nunnorna och deras fattiga skyddslingar och förderfva glädjen för dem, gaf hon kapellmästaren det svaret, att hon redan var engagerad; hon ville mycket gerna sjunga en annan gång, endast icke på den bestämda aftonen. Kapellmästaren häpnade. »Icke sjunga på en hofkonsert, och dertill efter drottningens uttryckliga befallning. Hvad skall jag göra?» — »Det blir er sak, inte min», svarade fru Nilsson, och drottningens utsände återvände full af ångest till sin herskarinna; ty den höga damen är ej nådig när man korsar hennes planer. Men i stället att fara ut mot kapellmästaren sade Victoria helt lugnt: »Ack ja, jag vet hvarför fru Nilsson ej kan sjunga; hon har ett ädelt hjerta, drag in hennes namn för nästa hofkonsert och bed henne göra mig äran att gifva mig en privatkonsert i Windsor.» Vid denna konsert var det som drottningen aftog sitt armband och egenhändigt överlemnade det till konstnärinnan.

Från prisutställaren —t.

Då min senare täflings-uppställning så tillvida misslyckats, att de insända musik-täflingsstyckena till: Ett förkortadt »kyrie», »Med dig vare ock Herren», »Amen» samt psalmerna nr:is 5, 88 och 77, icke godkänts af den valda juryn i sin helhet, ity att de 3:ne juryledamöterna stannat i olika beslut hvar för sig, så, när prisutställaren välvilligt fått del af täflingsstyckena, får han härmed vördsamtt betyga de täflande sin högaktning och tacksamhet för de välmenta, rätt vackra försöken; anhängande i sammanhang härmed ödmjukeligen, att hrr täflande benäget täcktes gifva sig tillkänna med namn och adress i förseglad biljett hos Red. af Sv. Musiktidning och ställd till prisutställaren —t.

Uppställning af en ny täfling i kyrkomusikaliskt hänseende vore nog ganska önskvärd för hvar och en, som verkligen nitälskar för en förädlad och i någon mån framåtgående folksång i Svenska kyrkan. Men dermed må, åtminstone från min sida, få bero vid de försök, jag gjort i den vägen. Det lilla jag gjort, har jag känt mig skyldig till i min ringa samhälls- och obemedlade ställning. Må ingen dömma mig allt för hårdt för mitt, möjligen i någras eller fleras ögon, ovisa nit med ty åtföljande ringa resultat!

Idéen med pristäflingar tror jag likväl vara god, då kyrkosångsaken synas äga en ringare uppmärksamhet å högre ort — dock värd en bättre sådan under närvarande kyrkligt kritiska förhållanden.

Kyrkan behöfver sitt stöd af en tilldragande kyrkomusik. Vi känna Luthers tankar derom, äfvensom huru han »vann flera anhängare med sin sång än med sin predikan».

Vi anbefalla emellertid kyrkomusiken i kyrkans trogne målsmäns och tjenaers välvilliga bevägenhet och behjertande!

—t.

Resp. Prenumeranter,

som ännu ej erlagt prenumerationsafgiften i år, behagade, för bekommande af följande nummer och musikpremier, i denna månad sända liqvid (ej i frimärken) till »Svensk Musiktidnings Expedition Stockholm». Liqviden emottages äfven i d'Aubignés pappershandel Gustaf Adolfs torg 8, mot erhållande af kvitto.

OBS! I nästa nummer hoppas vi kunna meddela resultatet af vår Pristäfling.

Reduktionen.

Då i snillets värld något har nio grader af fel, och blott en grad af stor förtjenst, så måste man se den förtjensten.

THORILD.

Från Scenen och Konsertsalen.

Sept.

- Stora Teat. 1, 10. Thomas: Mignon, (Mignon, Philine, Frkn. Wendela Andersson och Anna Strandberg).
 » » 2. Rossini: Wilhelm Tell.
 » » 3, 11. Mendelssohn: En middommarnattsdröm.
 » » 4. Weber: Friskytten, 1:a o. 2:a akt.
 » » Vals: Aufforder zum Tanz.
 » » Rossini: Wilh. Tell, 1:a akten.
 » » 6. Weber: Friskytten (Anna: Frk. Bergenson).
 » » 7, 13. Auber: Den Stumma (Elvira: Frkn. Karlsohn, Masiello: Hr. Sellman).
 » » 8. Gounod: Romeo och Julia (Frk. Ek).
 » » 14. Boito: Mefistofeles.
 Nya » 9, 11, 14. Planquette: Corneilles klockor (Serpolette: Fru Cederberg, Grenicheux: Hr. L. Anderson, 1:a debut).
 » » 10. » do (Grenicheux: Hr. Wideen, 1:a debut).
 Djurg.- » 1, 3, 4. Millöcker: Gasparone.
 » » 7-10, 13. » »
 » » 12. Hervé: Lilla Helgonet.

Förutom Fröken Bergensons debut har kgl. Stora teatern ännu ej bjudit något nytt, utan håller sig, som vanligt denna tid, vid den gamla repertoaren. — Fröken Anna Strandberg har återinträdd vid vår första scen såsom Philine i »Mignon», en rol, i hvilken hon förr gjort lycka.

»Romeo och Julia», som skulle gifvas den 4:e såsom gala-spektakel för Prinsen af Wales, måste inställas, i följd af Herr Ödmanns illamående, hvarför i stället ofvan anförda plockgodsprogram uppgjordes.

På Djurgårdsteatern ger »Gasparone» goda hus. De återinflyttande stockholmsboerna vilja naturligtvis, likasom våra resande, taga noviteten i skärskådande. De dagliga tidningarne här berömma i allmänhet operetten som melodios och gifva sitt erkännande åt de spelande. Vi kunna instämma häri till en viss grad, men sätta denna operett i alla afseenden långt efter »Tiggarestudenten» af samme kompositör, både såsom musikaliskt och dramatiskt alster.

Genren börjar bli utsliten med sin föga eller vanligen sparsamt originella musik, hvilken här på det hela är banal och endast någon gång tager en högre ehuru aldrig rätt hög lyftning. Bäst äro Carlottas och Erminios partier, och främst sätta vi Soras kupletter »Hör dessa toner, Estrella!», med hvilka fröken Grönberg skördar välförtjent bifall. Soras och Benozzos duett »Det var en kolsvart natt» är ett nummer af rätt mycken komisk effekt. Deremot beklaga vi fru Fornell, som skall nödgas sjunga, och publiken, som har nog liten smak att skänka bifall åt den mera scabrösa än komiska sången »Nu fins då inga karlar mer.» Debutanten herr Frank har sjungit sig in i sin rol, hvilken han nu, oafsedt ett ännu debutantmessigt spel, sköter ganska tillfredsställande. Fröken Anna Petterson

sjunger här som alltid värdadt med vacker och tydlig fraserings och musikaliskt föredrag.

Vill man erfara hur en komisk operett kan skapas i våra dagar utan att skäras till efter Offenbachska mönstret, så må man gå till Nya Teatern, hvars återupptagna operett »Corneilles klockor» borde framför Millöckers locka salongen full. Här är melodi, vacker, karakteristisk, graziös och — anständig. Också lär väl allt »Corneilles klockor» länge och väl komma att ringa själaringsning öfver den ena efter den andra af Offenbachs ättlingar. Sådana lifliga och verkligt roliga scener som här förekomma och så rent af dramatiskt gripande som i 2:a akten, i riddarsalen, måste väcka verkligt intresse hos en publik, som har större pretentioner på en oprettscen än på varietéteaterns. Fröken Jonson gör ett godt intryck genom qvinligt behaglig apparition och god sång; litet mera lif i mimik och spel skulle man dock önska emellanåt. Fru Cederberg, som efterträdt fru Östberg uti Serpolettes rol, står naturligtvis efter denna i vokalt hänseende, men är i sitt spel henne jemngod. Gaspard-Gründer sköter sin svåra rol artistiskt och herr Castegren är en hurtig markis, hvars kraftiga stämma är värd att utbildas för scenen. Intresset vid den repris af operetten fäste sig i första rummet vid debutanterna i Grenicheux's rol, Hrr. L. Anderson och Widen. Båda läto höra vackra röster, af hvilka dock den förstnämde torde sättas främst, den senare debutanten rörde sig dock med mera ledighet på scenen. Önskligt vore vid debuter, att tillräcklig ledning och öfning föreginge debuten, så att debutanten kan gå och stå, tala och sjunga rätt och ledigt innan han — eller hon — presenteras för publiken. **H.**

Då *Aug. Wilhelmj* senast besökte Sverige, voro hans konserter såsom i Stockholm så ock i Göteborg ganska fåtaligt besökta, ehuruval en konstnär sådan som han kunnat vänta sig full salong vid hvarje uppträdande. Entusiasmen hos konsertbesökarna var dock naturligtvis ganska stor i Göteborg likasom i Stockholm. När han lemnade den förstnämnda staden för att med bantåg resa söder ut, var perrongen full med folk, som ville se och taga farväl af konstnären. I det tåget satte sig i rörelse, sade han, efter en öfverblick af den stora människoskaran, till en närvarande vän: »Då jag nästa gång kommer till Göteborg, skall jag ge min konsert på perrongen!»

Också ett husdjur. *Gouvernanten*: »Nå, nämn mig nu ett husdjur, Emma!» — »Hästen, katten.» — »Ännu ett par till.» — »Gåsen, dufvan.» — *Gouvernanten*: »Godt, jag tänkte på ett med fyra fötter, man tål det i rummet och det för ofta väsen, så att vi ej få somna för det om aftnarna; nå Emma?» *Emma* (tvärsäkert): »Pianot!»

Från in- och utlandet.

Kristina Nilssons konserter den 19 och 21 september i förening med hrr Theodor Björkstén och Adolph Fischer inleda vår konsertsäsong på ett lysande sätt. Beklagligt nog lära vi ej, såsom man hoppades, få se vår berömda landsmaninna i någon rol på scenen, der hon firar sina största triumfer; hennes tid lär ej tillåta henne detta med anledning af den snart förestående konsertturen i Tyskland.

Hennes festliga mottagande i Bergen och hyllning derstädes omnämde vi i förra numret; det är öfverflödigt nämna att hon helsades med samma entusiasm i Kristiania vid sin ankomst dit och å hvarje konsert derstädes; äfven hr Björksténs sång och hr Fischers violoncellspel väckte i Norge stort bifall. Med vanlig älskvardhet och frikostighet gaf *Kristina Nilsson* äfven gratiskonserter åt den stora allmänheten, i det hon vid den hyllning, som egnades henne utanför hennes bostad sjöng några sånger i det fria för det talrikt församlade folket, ett exempel som också följdes af herr Björkstén.

Efter de renommerade artisternas besök i Göteborg kommer turen till oss här i hufvudstaden att få höra dem, och vi önska dem hjertligt välkomna hit med förhoppning att få höra dem å flere konserter än de båda hittills bestämda.

Då *Kristina Nilsson* för fyra år sedan gästade Stockholm infördes hennes bild i 1 oktober-numret af denna tidning. Vi anse det därför vara öfverflödigt att äfven denna gång illustrera vårt blad med hennes porträtt och hafva nu i stället velat in effigie presentera konstnärinnans landsman och följeslagare på hennes konserter under senare tid, herr Theodor Björkstén.

Fröken *Alma Hultkrantz*, den lofvande unga sängerskan, är på besök i hemlandet och lär komma att låta höra sig å en egen konsert här i hufvudstaden innan hon åter reser ut att fortsätta sina studier.

Herr *Oscar Lejdström* ämnar etablera sig här som sånglärare och har i Paris för detta ändamål studerat såväl för den berömda sångläraren prof. Bax, som äfven för fru Laborde i afsigt att informera både manliga och qvinliga elever. Det är ej afgjort om herr L. framdeles kommer att egna sig åt scenen.

En ung svensk sångare, *Oscar Lomberg*, från Gefle, 23 år gammal, tenorbariton och elev af Fr. Arlberg först i Paris och sedan i Köpenhamn, har med god lycka debuterat på Ostend-teatern i Berlin med konsertnummer. Berliner Tageblatt prisar hans präktiga röstmaterial och förespår honom en lysande framtid på scenen.

Nya teaterns styrelse och personal för nu ingångna speltermin består af följande personer:

Direktörer: hrr L. Josephson och V. Holmqvist.

Skådespelare: hrr Holmqvist, Collin, Castegren, Engelbrecht, Fristedt, Gardt, Gründer, Hillberg, Aug. Lindberg (som gäst), R. Lindberg, Lindhagen, Mallander, Olsson, Ringvall, Ström, Svedberg m. fl.; skådespelerskor: fruarna Cederberg, Collin, Fahlman, Gardt, Gründer, Hvasser-Engelbrecht och Ulff; frökn. Friberg, Jonsson, Klefberg, Lund, Sandell, Sjöberg m. fl.

Regien: dir. Josephson, hr Har. Molander samt hrr Aug. Falck och R. Lindberg.

Orkesteranförare: hr Hj. Meissner.

Det nya Berndtska operasällskapet består af 25 personer, deraf 17 tillhöra kören. Bland sällskapets medlemmar framhållas fruarna Högfelt-Åberg och Math. Bergström, frökn. Hagberg, Math. Pettersson, Hedqvist, Sundberg och Bodén samt hrr Bentzon-Gyllisch, Vikström, Nordlund, Hansen, Wallin och Söderström. Sällskapet börjar i Norrköping den 4 oktober.

Herr Bjarne Lunds operettsällskap gaf sin 1:sta representation den 6 september i Linköping då operan »Fra diavolo» uppfördes på sommarteatern i Wernerska trädgården. Bifallet af den fyllda salongen var rikligt och tycktes i första rummet gälla hr Bjarne Lund och fru Alma Lund.

I. P. Cronhamns minnesvård. Då anteckningstiden innan kort utlöper, vilja vi erinra om att subscriptionsbidrag till denna minnesvård öfver den aktade och afhållne läraren och tonsättaren ännu mottagas hos hrr musikhandlarne Abr. Lundquist, Elkan och Schildknecht samt Jul. Bagge härstädes.

Köpenhamn. Med förra spelårets slut tog fru Erh. Hansen — man vet ej af hvad skäl — afsked från scenen. Hon uppträdde sista gången (den 3 juni) såsom Ingeborg i »Drot och Marsk» inför utsåldt hus och en publik som visade sin tacksamhet och saknad genom stort bifall och blomsterregn. Det är 18 år sedan den då varande fröken Pfeil, omkring 18 år gammal, debuterade som Anna i »Don Juan»; hon har sedan som Valentine, i »Hugenotterna», Elsa i »Lohengrin», Elisabeth i »Tannhäuser», Eva i »Mästersångarne», Margareta i »Faust», Leonora i »Trobaduren» m. m. varit en af operans stödjepelare och med sin ovanligt dramatiska begåfning och innerligheten i föredraget beredt åhörarna mången konstnjutning. Nämda egenskaper gjorde sig äfven vid hennes sista uppträdande gällande och man beklagar därför i den danska hufvudstaden förlusten af en konstnärinna, som ännu länge synes kunna ha varit teatern till nytta.

Paris. Stora Operan har nu med allvar påbörjat instuderandet af sin novitet, Massenets »Cid». Den sista Augusti re-

peterades 4:e akten, som gjorde ett stort intryck och inbringade komponisten en varm hyllning efter repetitionens slut. Mme Fides-Devriès samt hrr. Edouard och Jean de Reszké komma att innehafva hufvudrollerna.

— Leo Délibes vistas för närvarande i Lemberg, sysselsatt med att samla motiv ur polska och rutheniska folkvisor, hvilka han ämnar använda för en ny opera, hvars libretto handlar om en slavisk hjälte-dikt.

— Opéra comique, som öppnat sina portar med Massés svanesång »Une nuit de Cleopâtre», kommer sedan att upptaga »Lohengrin» med Talazac i titelrollen och Mlle Calvé som Elsa. Efter »Lohengrin» kommer en af Vidor till text af Fr. Coppé komponerad opera att gå öfver scenen. Dir. Carvalho har också i tankarne en komisk opera i två akter af Millaud och Jollivet, till hvilken Lecocq skrivit musiken, och vidare en af Coquard komponerad tre-akts-opera af d'Ennery och Sylvestre. Såsom repriser upptager repertoaren »Mireille» af Gounod, »Jolie fille de Perth» af Bizet, »Bravo» af Salvayre, »Les deux avarés» af Grétry, Thomas' »Songe d'une nuit d'été» (komp. 1850). På nytt instuderas »Traviata», »Nordens stjärna» och »Hoffmans sagor».

— Grand prix de Rome för komponerade kantater har i år tillfallit: första priset Mr Leroux, andra Mr Savard, båda lärjungar af Massenet. Berömligt omnämmande erhöi Mr Gédalge, Guiraud's elev.

För staden Paris' komponistpriskommo fyra partiturer i valet, af hvilka de tre framkallade en hårdnackad strid mellan prisdomarena. Dessa voro »klockans sång» af Vincent d'Indy, »Rübezah» af Georges Hüe och »Merlin» af Georges Marty. Med blott en rösts öfvervigt gingo de båda förstnämnda verken med seger ur striden.

— Rossinis enka, som dog för 2 år sedan, testamenterade en summa af 800,000 fres till grundande af en asyl i Paris för älderstigna konstnärer, företrädesvis musici. Efter åtskilliga påminnelser i tidningarne om detta testamentes verkställande har man nu äntligen gått i författning om sakens utförande.

— Carlotta Patti ämnar efter sitt benbrott slå sig ned som sånglärarinna i Paris och lär göra sin introduction här med ett litterärt arbete: »Mina konstresor kring världen».

— Londons två förmästa teatrar, Covent Garden och Her Majestys teatre, å hvilka Patti, Nilsson, Albani, Trebelli och så många andra storheter skördat guld, blommor och applåder, berättas snart skola upphöra att tjena konstens ändamål. Den förra lär komma att förvandlas till saluhall, som kommer att bjuda på andra grönsaker än »den gröna lagern», och den senare att, såsom förmästa poststationen för Westend, förvandla sin biljetlucka till brefflucka.

— Efter afidne Sir Julius Benedict har drottningens musiklärare, professor

William George Cusins, blifvit utnämnd till pianoprofessor vid Gildhalls-konservatoriet. Prof. Cusins, som är född 1833, har gjort sig bekant som violinvirtuos och äfven som komponist.

— Antwerpen. Den till 8—11 Augusti bestämda internationella musikkongressen är uppskjuten till September; kongressen, vid hvilken flera föredrag (äfven af fruntimmer) skola hållas, indelas i 4 sektioner, af hvilka den första behandlar allmänna frågor beträffande filosofi, estetik, musikalisk kritik, musikhistoria etc.; andra sektionen sysselsätter sig med musikundervisningen, den tredje med frågor rörande musikvetenskapen, och i fjärde behandlas internationella musikförhållanden såsom författare- och egendomsrätt, den moderna musikens spridning m. m.

— Köln. Konsertsällskapet i Köln har nyligen haft sin generalförsamling, vid hvilken redogjordes för dess ställning och utveckling. Det stiftades redan 1827 och reorganiserades 1846. Från 1858 ha konserterna hållits i Gürzenich-salen. Såsom dirigenter hafva sedan 1834 fungerat: Leibl, Kreutzer, Dorn, Franz Weber och Ferd. Hiller. Konserternas antal, i början 3—6, är nu 10 årligen sedan 1859. I Gürzenich ha inkomsterna pr konsert uppgått till 3,692 mark. Orkestern, som 1842 kostade 92 thlr pr konsert, kräfde 1883 en omkostnad af 1,364 mk.

— I Italien ha under de sista 30 åren ej mindre än 1,026 nya operor gått öfver scenen, af hvilka naturligtvis en försvinnande brädel visat sig ha någon lifskraft. Utländska operor af värde börja derför nu att uppföras å italienska teatrar och föredragas framför de många inhemska operaförsöken. Aubers »Kronjuvelerna» har sålunda hittat väg till Turins operateater, och Massenet har för sin »konungen af Lahore» blifvit mycket firad i Italien.

— Baden-Baden. Vår landsman, den utmärkte harpspelaren Adolf Sjödén har låtit höra sig härstädes å en af honom i sommar gifven konsert. Bland andra som här konserterat äro en ung amerikansk violinspelerska Magde Wickham i förening med pianisten fru Dory Petersen och basisten Miranda från Petersburg.

— Prag. Rossinis »Wilhelm Tell» har gifvits här med Josef Beck i titelrollen. Arnolds och Melchals partier sköttes af de för oss bekanta sångarne Warmuth och Johannes Elmlblad. Hr W:s röst berömmes och säges lofva godt för framtiden. Äfven hr Elmlblads röst lofordas.

— Leipzig. Gewandhaus-sällskapet har tillkännagifver att det under denna vinter kommer att i Neues-Gewandhaus föranstalta 22 abonnementskonserter. I Berlin ha deremot Philharm. Sällskapets ursprungliga 20 konserter reducerats till 12.

— Utgiftsstaterna för hofoperan i Wien och Pariser-operan ställa sig i hufvudsaken sålunda:

	Wien. Fres.	Paris. Fres.
Kör, orkester och		
mindre solister...	636,000	927,000
Solopersonalen	112,000	292,000
Ballett	96,000	135,000
Dekorationer	107,000	327,000
Kostymer	93,000	123,000

— Stephen Heller, den populäre, älsklige komponisten, hvars sköna etuder och pianosaker äro kända öfverallt, har råkat ut för olyckan att blifva nästan alldeles blind. Han är, som man vet, sedan 1838 bosatt i Paris. I England har nu bildat sig en komité af sir Fredr. Leighton, herrar R. Bromning och Ch. Hallé, som ämnar förskaffa Heller en liten årsränta för att betrygga hans ålderdom. Teckningen till Heller Testimonial Fund mottages af hrr Coutts, 59 Strand, och Charles Hallé, 11 Mansfield Street, Cavendish Square, London W.

— Herr M. Warschauer i Petersburg har uppfunnit en mekanisk transponeringsapparat, som af flere kostnärer provats och berömts för sin praktiska användbarhet. Herr W. tänker patentera uppfinningen i flera länder.

— Franz Suppé håller på att komponera en 5 akts opera i allvarlig stil. Titeln lär vara »Die Corsin».

— Harmonie et Melodie benämnes en bok af Saint-Saëns, utgifven hos Calman Lévy i Paris. Boken innehåller en samling af artiklar, hvilka förut varit synliga i tidningarna.

— Hector Berlioz' Studien und Erinnerungen af Richard Pohl har utkommit i Leipzig på Bernhard Schieckes förlag. Boken säges innehålla ganska fängslande meddelanden ur den geniale musikerns lefnad och många lärrika saker rörande hans verk.

— Komponisterna utveckla i vår tid en utomordentlig verksamhet, åtminstone i kvantitativt hänseende. Om man ser efter i Hofmeisters katalog öfver de musikalier, som utkommit i år, finner man nyheterna för året uppgå till nära 5,500. Instrumentsakerna upptaga omkring två tredjedelar, vokalsakerna en tredjedel. Pianomusiken omfattar ej mindre än 2,400 nummer. Dernäst uppnå, bland instrumentalsakerna, kompositionerna för stråkinstrument största talet (o. 400), vokalsakerna utgöra omkring 1,850. Af dessa äro naturligtvis kompositionerna för en röst med piano-ack. de talrikaste (o. 800). Derpå följa flerstämmiga sånger med eller utan piano (o. 550). Eget nog är orkestersakerna (260) ej mycket talrika än kompositionerna för cittra. År 1883 var förhållandet mellan dessa 274 till 273.

Dödsfall.

Giosa, Nicola de, betydande italiensk komponist af komiska operor, hvilka dock ej gått öfver Italiens gränser. Han var född 1829 i Bari och var i flere år kapellmästare vid San Carlo-teatern i Neapel. G. ledde i Kairo första uppförandet Verdis »Aida», som denne skref för invigningen af Suezkanalen efter beställning af Ismail Pascha 1871.

Hopp, Julius, bekant sångspelskomponist i Wien, död derst. i en anstalt för sinnessjuka, 66 år gammal.

Pabst, August, Direktör för konservatoriet i Riga, kompositör af åtskilliga operor och symfonier samt af den bekanta dryckessången i Lortzings »Undine». † 21/7 i Riga, 74 år.

Servais, Joseph, utmärkt violoncellist, professor vid konservatoriet i Brüssel, der han hastigt afled d. 31 Aug. Han var

född d. 23 Nov. 1850 i Hal vid Brüssel och hade till lärare sin berömda fader, Adrian François Servais (d. 1866.)

Oskar Arnoldson, vår värderade tenorsångare, hade en dag gifvit konsert i Södertelje, och efter konsertens slut firades han med en kollation af flera stadsboar och sommargäster, bland hvilka äfven befann sig hr X., som just icke var känd såsom något geni, allra minst på det musikaliska området. »Är det sant», sade denne, vändande sig till Arnoldson, som stod och samtalade med några bekanta, »att herr Arnoldson ursprungligen var bariton och sedan blef en så utmärkt tenor? Det vore högst märkvärdigt.»

»Det är väl ändå märkvärdigare med Conrad Behrens», svarade Arnoldson med skalken i ögat, »han var ursprungligen sopran och blef sedan en sådan djup bas.»

»Är det möjligt!» återtog herr X. under det de närliggande hade all möda att hålla sina skrattmuskler i styr.

ELEGANTA PERMAR

till

Svensk Musiktidning

kunna erhållas i Pappershandeln N:o 8 Gustaf Adolfs torg äfvensom, efter requisition, hos hrr bok- och musikhandlare. **Pris 2 kronor.**

Svensk Musiktidning 1884,
elegant bunden,

kan requireras hos Redaktionen eller på ofvannämnda ställen. **Pris 8 kronor.**

Organist-Elever!

I undertecknads Organistskola

33 Grytgjutaregatan 33

meddelas grundlig undervisning uti orgelspelning, orgelverkets kännedom och behandling samt i musikens teori.

Priset är: **2 kr.** pr timme. För minst **10** förköpsbiljetter lemnas **20 %** rabatt. Terminsackord ännu billigare.

Stockholm i September 1885.

L. NILSON,
Orgellärare.

Obs.! Billigt annonspris Obs.!

i

SVENSK MUSIKTIDNING.

Hrr Musik- och Instrumenthandlare, Musiklärare m. fl. hafva en påtaglig fördel af annonsering i denna facktidning som, i olikhet med dagliga tidningar, gömmes och ligger framme på salongsbordet.

Betydlig rabatt lemnas vid upprepade annonsering.

OBS.! Annonser om lektioner få lärare och lärarinnor införda mot **50 öre** pr månad (2 N:r) för 2 rader (namn, läroämne och adress), **75 öre** pr månad för 3 rader. Annonserna böra senast den 12:te och 26:te i hvarje månad inlemnas jemte afgift till Redaktionen eller i Pappershandeln 8 Gustaf Adolfs torg.

Pappershandel

är öppnad af undertecknad

i

N:o 8 Gustaf Adolfs Torg N:o 8
(f. d. Huss & Beers Musikhandel).

Alex. d'Aubigné.

Prenumerantsamlare,

som till tidningens expedition härstädes insända liqvid för minst 5 exemplar få räkna sig till godo **10 % provision** eller 1 ex. af tidningen; för 10 exempl. och deröfver lemnas **20 % provision.**

Prenumeration å Svensk Musiktidning mottages i Hr Alex. d'Aubignés pappershandel Gust. Adolfs torg 8.

HERRAR BOKHANDLARE

i landsorten

som ännu ej redovisat för Svensk Musiktidning 1884, torde ofördröjligen lemna redovisning och liqvid till

Svensk Musiktidnings Expedition,
Stockholm.

Pianon

afprovvas och upphandlas för säkra köparens räkning af en pålitlig person härstädes med mångårig vana dervid. Reflekterande torde adressera sig till Svensk Musiktidnings byrå för närmare upplysning.

Wendela Andersson

meddelar fortfarande sångundervisning åt kvinnliga elever efter Isidor Dannströms metod.

Anmälningar emottagas emellan kl. 10—11 f. m.

Adress: **Sturegatan N:o 36.**

Ännu ett par elever i

Pianospelning

kunna mottagas af undertecknad.

Adress: **Klara Vestra Kyrkogata 19, 2 tr. upp.**

Anmälning kl. 9—10 f. m.

F. Huss.

OBS.! Svensk Musiktidnings Expeditionens- och Redaktionslokal är hädanefter **Klara Vestra Kyrkogata 19, 2 tr. upp.**

INNEHÅLL: Theodor Björkstén (med porträtt). — Operetten. — Minnen af Beethoven och Schumann i Bonn. — Om violinens strängar. — Från prisutställaren — t. Resp. Prenumeranter. — Från Scenen och Konserterna. — Från in- och utlandet. — Dödsfall. — Annonser.